

TOIMITTANEET

KAISA KUURNE & ANNA LEPPÖ

Synnyttäjien ääni

KOKEMUKSET,
HOITOKÄYTÄNNÖT JA
SYNNYTYSKULTTUURIN
MURROS

Gaudeamus

Koneen Säätiö on tukenut kirjan taustalla olevaa tutkimushanketta.

Copyright © 2026 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Hanna Lahti / Huomen GDI

KL 59.571, 30

ISBN 978-952-345-347-0

Painopaikka: Tallinna Raamatutrukikoja OÜ, Tallinna 2026

Sisällys

Johdanto. Kuinka synnyttäjien ääni nousi esiin	11
<i>Kaisa Kuurne & Anna Leppo</i>	

I VAIETTUIJEN KOKEMUSTEN ESIINNOUSU JA SYNNYTYSLIIKEHDINTÄ

1 Kiistan kohteena synnytysväkivalta.	29
<i>Keiju Vihreäsalo</i>	
2 Synnytysammattilaiset hoitokulttuurin etiikan murroksessa. Ammattilaisten affektit, tunnetyö ja hoitokäytäntöjen muutos Minä myös synnyttäjänä -kampanjan jälkeen	49
<i>Vilma Kaipainen & Kaisa Kuurne</i>	
3 Kamppailu yhdessä koetusta syntymästä. Odottavien vanhempien liikehdintä, rajoituspolitiikka ja synnyttäjien kokemukset korona-keväänä 2020.	64
<i>Kaisa Kuurne & Anna Leppo</i>	

II SYNNYTTÄJIEN ÄÄNI JA MONINAISET KOKEMUKSET

4 Synnyttäjien monimuotoiset elämismaailmat, synnytyksen hoitoparadigmat ja synnytyskokemusten rakentuminen	79
<i>Kaisa Kuurne & Anna Leppo</i>	
5 Keisarileikkausta toivovien synnyttäjien kokemukset hoitojärjestelmässä	95
<i>Eeva Itkonen</i>	
6 Synnytyksen normatiiviset odotukset ja jännitteet. Sukupuoli, seksuaalisuus ja monimuotoiset perheet synnytyksessä	114
<i>Kaisa Kuurne, Mirjam Raudasoja & Tuuli Paaajanen</i>	
7 ”Jotenkin paikalla muttei kenenkään tiellä”. Synnytystilanteen moraaliset dilemmat isien kertomina	126
<i>Tuuli Paaajanen & Katri Komulainen</i>	

- 8 Suunnittelematta sairaalan ulkopuolella synnyttäneiden
kokemukset suomalaisessa äitiyshuollon palvelujärjestelmässä . . 148
Jussi Hänninen

III HAAVOITTUVAT TILANTEET ODOTTAJIEN JA SYNNYTTÄJIEN HOIDOSSA

- 9 Synnytyspelkoisten synnyttäjien kokemuksia kohtaamisista
äitiyshuollon ammattilaisten kanssa 179
Laura Sandström
- 10 Haavoittuvia hetkiä ja suhteita. Psykkinen ja sosiaalinen
haavoittuvuus synnyttäjän, syntyvän lapsen ja koko perheen
elämässä 197
Anna Leppo, Kaisa Kuurne, Sanna Isosävi & Reija Klemetti
- 11 ”Olen tiputtanut sisältäni auringon”. Kaunokirjalliset
keskenmenokertomukset vaikenemisen kulttuurin murtajina . . . 212
Nanny Jolma
- 12 ”On ollut ihaniakin hoitajia”. Odotuksen aikana ja varhain
lapsensa menettäneiden vanhempien hoivakokemukset
suomalaisessa hoitojärjestelmässä 232
Helena Krohn
- 13 Hoitosuositus. Näkökulmia ammattilaisille synnytyspelon
hoitoon 249
Hanna Rouhe
- 14 Hoitosuositus. Kohti traumainformoitua synnytysten hoitoa . . . 253
Ria Malva

IV ODOTTAJAT, SYNNYTTÄJÄT JA PERHEET SUOMALAISESSA HOITOJÄRJESTELMÄSSÄ

- 15 Neuvola, terveydenhuollon kruununjalokivi? Synnyttäneiden
kokemuksia odotusajasta, synnytyksestä ja neuvolasta
FinLapset-kyselytutkimuksessa 259
Reija Klemetti
- 16 Turvan tarpeessa. Psykkinen turvallisuuden tunne raskauden
ja synnytyksen aikana sekä varhaisessa vanhemmuudessa 274
Mirjam Raudasoja

17	Perinataaliaika vanhempien ja lapsen mielenterveyden näkökulmasta	289
	<i>Tiina Riekk</i>	
18	Synnytykseen valmistautuminen neuvolassa. Tutkimusnäkökulmiin ja kliiniseen kokemukseen pohjautuva puheenvuoro ammattilaisille.	303
	<i>Elina Jääoja-Virtanen</i>	
19	Hermoston rauhoittaminen ja rentoutusmenetelmät odotuksessa ja synnytyksessä	311
	<i>Tuisku Koskela</i>	
V SYNNYTYSTEN HOITO, AMMATTILAISET JA HOITOJÄRJESTELMÄ		
20	Synnytyksosaston kättilöiden työn rytmit tehostetussa sairaalassa .	329
	<i>Johanna Sarlio-Nieminen</i>	
21	Kulttuurien moninaisuus ja kohtaaminen synnytyksessä. Kättilön ja tutkijan puheenvuoro.	350
	<i>Outi Kaasinen & Anita Wikberg</i>	
22	Lisääntymisoikeudenmukaisuus ja toiseuden aaveet suomalaisessa hoitojärjestelmässä	357
	<i>Tiia Sudenkaarne</i>	
23	Sairaalasyntytysten keskittäminen ja synnytysten halpuuttamisen uhka. Puheenvuoro hyvän synnytyksen ja hyvän syntymän puolesta	373
	<i>Sirpa Wrede</i>	
	Lopuksi. Elämän ja kuoleman voimat ja syntymän ihme.	391
	<i>Kaisa Kuurne & Anna Leppo</i>	
	Viitteet.	397
	Lähteet ja kirjallisuus	421
	Liitetaulukko	476
	Kirjoittajat	477